

Folkekirkens mellemkirkelige Råd

Sekretariatets Årsberetning 2011

Ved Sekretariatschef i Folkekirkens mellemkirkelige Råd, Jørgen Skov Sørensen

1. Kaffe og te i det mellemkirkelige arbejde

Schweiz. Genève. Vi er til møde i Kirkernes Verdensråd og sidder i det store centrale konferencelokale midt i Det Økumeniske Center, bygningen, hvor de fleste af de internationale mellemkirkelige organisationer, folkekirken er medlem af, har administrativt hovedkvarter. Her er højt til loftet. Et babylonsk virvar af sprog og stemmer fylder lokalet. Lyset strømmer ind gennem to store glaspartier, som udgør en stor del af én af de fire vægge. På gulvet ved runde conferenceborde sidder et sandt festfyrværkeri af afrikanske klædedragter side om side med lutherske præster fra Nordeuropa, stilig påklædte iført præsteskjorter i mørke farver. De danske deltagere har, skønt der er et par præster imellem, almindeligt civilt tøj på.

På et gigantisk vægtæppe mellem de to glaspartier er der i den sirlige vævning afbilledet konturer af kirkebygninger fra hele verden. En hvid dansk savtakket landsbykirke. En afrikansk stråhyttekirke. En hinduismeinspireret kirkebygning fra Indien. Midt i det hele træder Jesus frem af billedet, og under ham står ordene fra Johannes Evangeliet 17:21 gengivet: "[Jeg beder for,] at de alle må være ét". Kunstneren spiller naturligvis på kontrasten mellem på den ene side de mange kulturelle udtryk, som kirkebygningerne repræsenterer, og på den anden side Jesu fromme ønske om enhed blandt kristne: at de alle må være ét. Skriftstedet, der om noget er blevet til den økumeniske bevægelses mellemkirkelige motto, står tydeligt som overskrift også for det aktuelle møde – som for adskillige møder, der i årenes løb er blevet afholdt her.

Konferencesalen i Det Økumeniske Center er udover højden, stemmerne og lyset fra glaspartierne karakteriseret ved et smukt højluvet beigefarvet væg-til-væg tæppe. Indretningsarkitekten har sikkert valgt den farve, fordi det er med til at gøre salen indbydende og lys. Måske er den lyse farve også inspireret af tanken om det rene, det uspolerede, det perfekte. Enheden fra væg-til-væg og den lige vej på kryds og tværs af alle de forskellige kirkesamfund, som mødes. Vi ved det ikke, men tanken ligger nær, når man træder ind i det store lokale.

Hvad, vi ved, er imidlertid, at samme tæppe er ualmindeligt sart overfor farvede væsker. Centrets ledelse har da også af den grund monteret påbudsskilte på strategiske steder udenfor og indenfor i salen. På flere sprog kan man læse, at kaffe og te, to af de mest al-

mindelige økumeniske drikke, ikke må medbringes i salen. Alligevel er det med al mulig tydelighed synligt for enhver besøgende, at mennesket er et brødefuldt væsen, som måske nok har viljen til det gode og sande, men alligevel gør det forkerte. Flere store plamager – og der bliver flere som årene går - på det beige tæppe minder deltagerne om, at hvor der er mennesker indblandet, er ikke alt sådan, som der bliver bedt om det. Kaffe- og tepletterne ligger symbolsk på det beige tæppe som huller på enhedens vej.

Og de er ikke de eneste pletter på enhedens vej. Lytter man sig igennem drøftelserne mellem repræsentanter for de 349 medlemskirker i Kirkernes Verdensråd bare et par timer, opdager man hurtigt, at det ikke altid er enhedens toner, der slås an i denne verdens kulturelt og etnisk set mest mangfoldige mellemkirkelige organisation. Der er uenighed om, hvordan man som kirke forvalter økonomiske midler bedst muligt. Der er uenighed om, hvor fokus skal ligge, når det gælder gudstjeneste og diakonale handlinger i det omliggende samfund. Der er uenighed om seksuelle minoriteters plads i og udenfor kirken. Der er mange misfarvede pletter på det internationale mellemkirkelige arbejde.

Kan det være anderledes? Nej. Den mellemkirkelige samtale adskiller sig ikke fra resten af virkeligheden. Den er plettet og til tider ganske uskøn. Nogle gange kaotisk. Der var en gang, hvor nogle i Folkekirken frygtede, at det mellemkirkelige arbejde skulle føre til ensretning og sågar ensartethed mellem kristne; at forskellene mellem kirker og kirkesamfund skulle udviskes i et menneskeligt forsøg på at opfylde Jesu bøn om "at alle må være ét". Og ret skal være ret: Den økumeniske bevægelse tog sin begyndelse på netop det grundlag. Efter århundreder med kirkesplittelser blev der i begyndelsen af det 20. århundrede fokuseret på det, der samlede, og i 1948 blev Kirkernes Verdensråd skabt som et mellemkirkeligt samtaleforum. Der var enhed på dagsordenen.

Men meget har ændret sig siden da. Kirken er blevet globaliseret – den findes overalt. Kirken findes i alle mulige kulturelle afskygninger. Vægtæppet i Det Økumeniske Center minder os om det. Og kirkerne er blevet selvstændige. Kirkernes Verdensråd var i bund og grund en opfindelse blandt europæiske kirkeledere. Det afslører tekster og billedmateriale fra de indledende møder i Amsterdam lige efter Anden Verdenskrig. Det er anderledes i dag. Ledere i afrikanske, asiatiske og latinamerikanske kirker taler nu med vægt og indflydelse, når repræsentanter for de 349 medlemskirker i Verdensrådet mødes i Genève. Som følge heraf er det blevet klart for de fleste i den økumeniske bevægelse, at der er afgrundsdybe kulturelle og teologiske skel mellem verdens kirker, og at disse skel ikke kun går mellem nord og syd men også mellem nord og nord og syd og syd.

Skal vi så overhovedet mødes med de andre? Giver det mening, når der er en afgrund mellem flere af kirkerne? Ja, det giver mening. Uden Kirkernes Verdensråd eller de andre globale og regionale fora, hvor Folkekirken har medlemskab og derfor indflydelse, var det måske aldrig gået op for os (eller for de andre medlemskirker), at det ikke først og fremmest er Kirken, der er svaret på Kristi bøn om enhed. Kirken er ligeså mangfoldig og ligeså

splittet i holdninger og meninger, som resten af verden. Der er ikke noget, der tyder på, at det bliver anderledes i årene, som kommer. For nok er vi Kristi Kirke – men vi er Kristi Kirke på jord i al den skrøbelighed, det nu medfører.

Tæppet er plettet. Vejen er hullet. Kløften afgrundsdyb. Men selv over en afgrund kan der som bekendt bygges bro. Og det uanset hvor dyb afgrunden er. Det giver en helt ny betydning for Jesu ord i Johannes Evangeliet 17:21. Det ville være groft fejlagtigt at påstå, at alle kristne kirker er blevet "ét" i den økumeniske bevægelses første århundrede. Det bliver nok først i den næste verden, at Jesus får sin bøn opfyldt. Men et fromt ønske om, at de alle må være ét sted, er heller ikke så dårligt. Vi mødes i Genève. Fascineres og forarges over hinandens holdninger og teologi. Bliver klogere på hinanden. På os selv. Alt imens pletterne på det beige væg-til-væg gulvtæppe minder os om både menneskets og Kirkens begrænsninger og skrøbelighed.

2. Råd og Arbejdsgrupper

Folkekirkens mellemkirkelige Råd er repræsentativt sammensat af demokratisk valgte medlemmer fra Folkekirkens 10 stifter. Herudover sidder der to biskopper udpeget af Kirkeministeriet samt Grønlands biskop. Rådet har i 2011 afholdt 4 møder samt et internatsmøde med mellemkirkeligt aktive repræsentanter for de 10 stifter.

Det er Rådets fornemste opgave at administrere Folkekirkens medlemskaber af nationale og internationale kirkelige organisationer, herunder at tage stilling til ind- og udmeldelse. Dette indebærer, at Rådet følger arbejdet i organisationerne, men også at der i Rådets arbejde sigtes på at formulere politikker, som afspejler Rådets holdninger til de arbejdsgrøne og initiativer, organisationerne beskæftiger sig med.

Rådet ser det som en vigtig opgave at være med til at præge arbejdet og den strategiske og sagsmæssige udvikling i organisationerne, herunder at lade en røst lyde i de styrende organer, som afspejler en bred folkekirkelig forståelse af det at være kirke. Da Folkekirken ikke har "én røst", er det imidlertid ofte netop det at lade divergerende meninger komme til orde, som er Folkekirkens hovedbudskab ved generalforsamlinger og i styrende organer. Heri ligger der et genuint folkekirkeligt træk, som Rådet gerne promoverer internationalt.

For at følge arbejdet i de enkelte organisationer har Rådet nedsat en række arbejdsgrupper, som gennem inddragelse af særlige ressourcepersoner og de repræsentanter, der er udpeget af Rådet til at sidde i organisationernes styrende organer, har særligt ansvar for at følge den enkelte organisations arbejde og rapportere til det samlede Råd. Disse arbejdsgrupper mødes typisk 2-4 gange om året og konstituerer ofte de fora, hvor Rådets arrangementer og kortere eller længere projekter tager begyndelse.

Rådet har endvidere nedsat en teologisk arbejdsgruppe, som har ansvar for at følge og vurdere teologiske tiltag i de nationale og internationale kirkelige organisationer, ligesom

arbejdsgruppen selv kan vælge at behandle teologiske sager af national karakter, der skønnes relevante for folkekirken som sådan. Således har arbejdsgruppen i 2011 fremlagt et forslag til revision af "Lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m." som bl.a. gør Folkekirkens lokaliteter tilgængeligere for andre kirkesamfund, herunder migrantmenigheder, som mange af Folkekirkens menigheder ønsker samarbejde med. Forslaget er i begyndelsen af 2012 godkendt af Folkekirkens biskopper, hvorefter det anbefales til Kirkeministeriet.

3. Kommunikation

Kommunikationsarbejdet har Folkekirkens mellemkirkelige Råds højeste opmærksomhed. Rådet har nedsat et kommunikationsudvalg, som har til opgave at fokusere og løbende evaluere kommunikationsarbejdet omkring Rådets opgaver. Hvor kommunikation indtil for relativt få år siden primært handlede om traditionelle publikationer, er der i dag i langt højere grad lagt vægt på den elektroniske kommunikation. Rådet har dog øje for, at megen kirkelig kommunikation stadig foregår gennem hæfter og foldere, som lægges frem i sognegårde og kirker, og forsøger derfor at holde en balance mellem traditionelle og elektroniske medier.

Vigtigste kommunikative tiltag i 2011 var oprettelsen af hjemmesiden www.trosfrihed-forfulgtekristne.dk. Siden er en central del af Rådets satsningsområde og projekt omkring trosfrihed og religiøse minoriteter globalt med fokus på kristne menigheders situation i Irak. Hjemmesiden samler udover oplysninger om Rådets tiltag på området artikler fra de elektroniske medier, som berører emnet, samt orienterer om frie folkekirkelige organisationers arbejde på området. Se også afsnit 4 nedenfor.

En længe ønsket hjemmeside om folkekirken og folkekirkens forhold på engelsk, målrettet interesserede udenfor Danmarks grænser såvel som ikke-dansk talende i landet, så dags lys i 2011. I et samarbejde med www.folkekirken.dk samt Danske Sømands- og Udlandskirker forfattede og etablerede Folkekirkens mellemkirkelige Råd en sådan side, som giver et bredt indblik i Folkekirken. Siden kan tilgås på www.lutheranchurch.dk.

Endeligt har 2011 budt på et mere traditionelt hæfte om Folkekirken i en global verden. Hæftet, som er udarbejdet på dansk og engelsk, tager afsæt i Danmarks EU formandskab i første halvår af 2012 og er derfor et langt stykke vej fokuseret omkring Folkekirkens europæiske engagementer gennem KEK, Leuenberg og Porvoo Kirkefællesskaberne, men har samtidigt et fyldigt udblik til de globale organisationer, Folkekirken er medlem af. Hæftet forventes at kunne holde sig aktuelt i ét til to år.

Rådet administrerer udover sin generelle hjemmeside www.interchurch.dk to hjemmesider, www.migrantmenigheder.dk, som beskriver migrantmenigheders liv og udbredelse i Danmark samt giver gode råd til Folkekirkens sognemenigheder vedr. samarbejde med mi-

grantmenigheder, og www.venskabsmenighed.dk, hvor sognemenigheder har mulighed for at lade sig inspirere til samarbejde med menigheder andre steder i verden.

Rådet har i 2011 rutinemæssigt publiceret to nyhedsbreve: NYT fra Folkekirkens mellemkirkelige Råd samt *Church News from Denmark*. NYT tjener først og fremmest det formål at kommunikere til Folkekirkens bagland. Dette nyhedsbrev udgives elektronisk 2-3 gange årligt og fortæller om Rådets aktuelle arbejde, aktuelle mellemkirkelige begivenheder og internationale teologiske og kirkelige diskussioner. *Church News from Denmark* sigter på internationale interessenter og engelsktalende i Danmark. Nyhedsbrevet publiceres løbende på hjemmesiden og fortæller stort og småt fra dansk kirkeliv med særlig fokus på Folkekirkens udviklingsarbejde. *Church News* redigeres af Rådets kommunikationsmedarbejder i samarbejde med ekstern redaktør Edward Broadbridge.

4. Trosfrihed og forfulgte kristne

Folkekirkens mellemkirkelige Råd valgte i 2011 at sætte fokus på trosfrihed og trængte kristne minoriteter, for at drage den internationale mellemkirkelige bevægelses indsats på området ind i en dansk sammenhæng og gøre den tilgængelig for sognemenigheder i Danmark. Målet var, at sogne og stifter skulle få de bedste muligheder for selv at påbegynde initiativer, som kan bistå trængte og undertrykte kristne i andre dele af verden, samtidig med, at aktiviteterne virker til oplysning i sogne og stifter om virkeligheden for trosminoriteter. For Folkekirkens mellemkirkelige Råd er det væsentligt, at projektet har fokus på at bistå de trængte og undertrykte kristne frem for at være mod deres undertrykkere.

Der kan være forskellige grunde til at forholdene er uacceptable for kristne i et land, som har markant anderledes kulturelle forudsætninger end dem, vi kender i Danmark, men disse politiske og kulturelle forhold i de enkelte lande er det op til andre institutioner end Folkekirkens mellemkirkelige Råd at behandle. Med blik for sådanne omstændigheder har projektet koncentreret sig om den personlige kontakt mellem menigheder i Danmark og menigheder i lande, hvor kristne har vanskelige vilkår, samt tilvejebringelse af information og oplysning rettet mod stifter og sogne i Danmark.

Projektet, har i 2011 fokuseret på oprettelsen af hjemmesiden www.trosfrihed-forfulgtekristne.dk, som kom i stand gennem en kortere projektansættelse hen over sommeren. Rådets sekretariat har i øvrigt brugt kræfter på at bygge netværk til menigheder i Danmark, som har en særlig interesse og kompetence vedr. kirkeforhold i Irak, der er projektets geografiske fokusområde. Medarbejdere fra sekretariatet har desuden deltaget i en række konsultationer i regi af Kirkernes Verdensråd med den religiøse situation i Mellemøsten på dagsordenen. Deltagelse her har givet indblik i kristne minoriteters relationer til den herskende muslimske kultur og religion. Endeligt modtog Rådet i 2011 besøg af Munib Younnan, biskop for den Evangelisk-Lutherske Kirke i Jordan og Det Hellige Land, som er en markant fortaler for de kristne kirker i området. Dette besøg var et samarbejde med Tempelridderordenen i Danmark. Projektet som sådan fortsætter i 2012.

5. Folkekirken og EU

Folkekirken har siden 1959 været medlem af Konferencen for Europæiske Kirker, som er aktiv i debatten om f.eks. religion i det offentlige rum samt kirkers stillingtagen til etiske og sociale spørgsmål, der bliver diskuteret i de politiske organer i Bruxelles. Den politiske debat i Bruxelles er i højere grad præget af kirkelige debattører og indlæg, end vi er vant til i Danmark. Dette skyldes ikke mindst, at der er en stor del af EU's medlemslande, hvor det kirkelige ståsted betyder meget for den enkelte borger, dette særligt i lande, hvor Den romersk Katolske Kirke står stærkt. Den katolske kirke har således tradition for at være meget aktiv i den europæiske politiske debat. På denne baggrund har der været efterspørgsel fra danske medlemmer af Europaparlamentet om en mere synlig folkekirke på den europæiske scene.

På denne baggrund har Folkekirkens mellemkirkelige Råd sammen med Grundtvigsk Forum i 2011 afholdt et debatarrangement under overskriften "Frihed til at tro, tænke og tale. Om trosfrihedens vilkår i verden og den europæiske respons". Her deltog en række danske og europæiske ressourcepersoner med oplæg og drøftelser af kirkernes rolle i dagens Europa. Dette var det andet møde i en møderække på tre over tre år, som behandler Europas kirker og forholdet til EU, arrangeret af Folkekirkens mellemkirkelige Råd og Grundtvigsk Forum. Rådets sekretariat holder sig løbende orienteret om udviklingen mellem de europæiske institutioner, ligesom en sektion på Rådets hjemmeside orienterer om religion i det offentlige rum, om kirken og EU generelt og om Rådets engagement i forhold til EU systemet mere konkret.

6. Udvidet opgaveportefølje: Folkekirkens Mission

I slutningen af 2010 blev Folkekirkens mellemkirkelige Råd kontaktet af biskop Niels Henrik Arendt, formand for Folkekirkens Mission, en ressource- og paraplyorganisation for en række af frie folkekirkelige missionsorganisationer og nogle af stifternes udvalg for mission. Organisationen, som har eksisteret siden 1995, er gennem de seneste år mindsket betragteligt og var i 2010 nede på 25 % bemanning. Niels Henrik Arendt udkastede derfor den tanke, at Folkekirkens Mission fremover blev indlejret i Folkekirkens mellemkirkelige Råds portefølje som en særlig arbejdsgrænse for derved at få endnu tætte tilknytning til Folkekirkens officielle strukturer.

Ideen blev fremlagt for Rådet, som vedtog en handlingsplan, der indebar en ansøgning til Kirkeministeriets Omprioriteringspulje vedr. midler til etablering af arbejdsplads på Rådets sekretariat og dækning af en halvtidsstilling med "Folkekirkens mission" for 'øje. Ansøgningen blev i efteråret 2011 efterkommet af ministeriet, hvorfor Folkekirkens mellemkirkelige Råds sekretariat fra 2012 udvides med en 50 % medarbejder. Denne medarbejders opgaver er først og fremmest at være bindeled mellem de frie folkekirkelige missionsorganisationer og stifternes missionsarbejde. Arbejdet vil på sekretariatet blive organiseret som Rådets øvrige arbejdsgrænser gennem etablering af en arbejdsgruppe.

Rationalet for at det er Folkekirkens mellemkirkelige Råd, som nu skal huse dette arbejde, er den, at mission i dag for en stor dels vedkommende er mellemkirkeligt arbejde. Samtidigt har det spillet en rolle i Rådets beslutning, at der bør ske en reduktion i de mange små enheder i Folkekirken, som både er ineffektive indholdsmæssigt grundet deres begrænsede medarbejderantal og administrativt tunge. Indlejringen af Folkekirkens Mission i Folkekirkens mellemkirkelige Råd vil skabe en dynamik, som er ønskelig for begge virksomheder. Sammensætningen af arbejdsgruppen vil afspejle de umiddelbare interessenter i den nye arbejdsgrænse gennem stiftsrepræsentation, repræsentation fra de folkekirkelige missionselskaber og fra Rådet.

7. Samspil med stifterne: Studierejse og inspirationsmøde

Der er tradition for at Rådet arrangerer en international rejse hvert 4. år, hvor repræsentanter fra Folkekirkens stifter får mulighed for at komme tættere på elementer af det internationale mellemkirkelige arbejde. Rejsen gik i 2011 til *Church of England* i London, hvor en gruppe på små 30 deltagere fik lejlighed til at møde Den Anglikanske Kirke både som højkirkelig og mere lavkirkelig tradition og dermed som den brede "folkekirke", som *Church of England* også er.

Studierejsen, der var tænkt som en opfølgning på Folkekirkens indtræden i Porvoo fællesskabet med netop Den Anglikanske Kirke i 2010, indebar også besøg på Den Danske Kirke i London. Der var i den forbindelse anledning til at træffe repræsentanter for Den Lutherske Kirke i Storbritannien, der delte ud af deres erfaringer med at være en luthersk minoritetskirke i et kirkeligt set anglikansk domineret samfund. Rejsen sluttede af med et besøg i et af de mange freds- og forsoningsprojekter, der er en betydelig tradition for indenfor den anglikanske kirke.

Et årligt tilbagevendende arrangement er Rådets møde med repræsentanter for stifterne, som i 2011 fandt sted på Trinity Hotel og Conferencecenter i Fredericia. Møderne er en anledning for Rådet til at orientere bredt om igangværende engagementer og fremtidige tiltag, som kan have interesse for stifternes mellemkirkeligt interesserede. Samtidigt er disse arrangementer et mødested for stifternes mellemkirkeligt engagerede, som kan udveksle erfaringer og dele ideer. Endeligt er der også mulighed for Rådet for at orientere sig om det lokale arbejde rundt om i Folkekirken og rette opmærksomhed mod eventuelle behov for nationale tiltag i Rådets regi.

8. Nationale mellemkirkelige kontakter

Folkekirkens mellemkirkelige Råd varetager kirkens mellemkirkelige kontakter på nationalt niveau. Dette sker først og fremmest gennem Danske Kirkers Råd, hvor Folkekirken er medlem, repræsenteret gennem biskop Peter Fischer-Møller, Roskilde Stift, og medlem af Folkekirkens mellemkirkelige Råd, Christian Roar Pedersen, Aalborg Stift. Danske Kirkers Råd er en national platform for samtale kirkerne imellem, hvor en samlet stillingtagen eller

dialog skønnes mulig og givtig. Herudover engagerer medlemmer af Folkekirkens mellemkirkelige Råd sig løbende i nogle af de arbejdsgrupper, som Danske Kirkers Råd administrerer.

Ud over engagementet i Danske Kirkers Råd blev 2011 starten på bilaterale samtaler mellem Folkekirken og et andet kirkesamfund i Danmark. Metodistkirken i Danmark rettede i løbet af 2011 henvendelse til Folkekirkens mellemkirkelige Råd for at forhøre sig om interessen fra Folkekirkens side for at indgå i samtaler mellem de to kirkesamfund. Henvendelsen bunder i den omstændighed, at Metodistkirkerne i de nordiske lande og Baltikum gennem en årrække har indgået bilaterale aftaler med de stedlige lutherske kirker, og Metodistkirkens ledelse i Danmark fandt det nu passende, at en sådan proces blev taget op overfor Folkekirken. Folkekirkens mellemkirkelige Råd har taget imod invitationen, og 2012 vil således blive præget af en række teologiske og kirkelige samtaler mellem Folkekirken og Metodistkirken i Danmark.

9. Internationale mellemkirkelige organisationer

Det er en af Folkekirkens mellemkirkelige Råds fornemste opgaver at melde Folkekirken ind og ud af internationale kirkelige organisationer og i øvrigt administrere kirkens medlemskab af samme organisationer. Folkekirken er p.t. medlem af Kirkernes Verdensråd, Det Lutherske Verdensforbund, Konferencen af Europæiske Kirker, Leuenberg Kirkefællesskabet af Protestantiske Kirker i Europa og Porvoo Fællesskabet mellem lutherske og anglikanske kirker i Nordvesteuropa.

Folkekirkens størrelse, hvad angår medlemstal, gør kirken til en af de numerisk set største aktører i stort set alle de internationale kirkelige organisationer og dermed til en spiller med potentielt stor demokratisk indflydelse. Folkekirkens strukturer – eller mangel på samme – og grundsætningen om, at ingen kan udtale sig på Folkekirkens vegne, tager dog for en vis dels vedkommende kraften ud af dette potentiale. Dette forhindrer imidlertid ikke, at Folkekirken gennem enkeltmedlemmer markerer sig i organisationernes liv og vækst, enten i de styrende organer eller specialiserede komiteer og arbejdsgrupper, men der er ikke tale om koordinerede indsatser, da sådanne medlemmer ikke bindes af et vedtaget folkekirkeligt mandat.

Folkekirken har i 2011 været repræsenteret i de styrende organer i såvel Kirkernes Verdensråd, Det lutherske Verdensforbund og Konferencen for Europæiske Kirker. Således sidder domprovst ved Købehavns Domkirke Anders B. Gadegaard og Grønlands biskop Sofie Petersen begge i Kirkernes Verdensråds Centralkomite, hvor Anders B. Gadegaard tillige er formand for finanskomiteen. Biskop over Haderslev Stift, Niels Henrik Arendt, har sæde i Det lutherske Verdensforbunds øverste Råd, og Sognepræst Mette Ladefoged sidder som medlem af Centralkomiteen i Konferencen for Europæiske Kirker.

Sekretariatschef Jørgen Skov Sørensen er valgt ind som medlem af Det lutherske Verdensforbunds bestyrelse for verdensforbundets *Endowment Fund*. Kommunikations- og projektmedarbejder, Heidi Paakjær Martinussen blev i 2009 valgt af generalforsamlingen i Konferencen for Europæiske Kirker til at sidde i det reformudvalg, som sidst på året 2011 afleverede en detaljeret rapport vedr. ny struktur for organisationen.

Udfordringen i medlemskabet af de store internationale organisationer er dels at fremme organisationernes arbejde i en folkekirkelig sammenhæng og dels at bringe Folkekirkens traditioner og øvrige bidrag ind på den større internationale scene. Dette gøres ud over deltagelsen i organisationernes styrende organer typisk ved, at Folkekirkens mellemkirkelige Råd identificerer ressourcepersoner, som kan bibringe internationale konferencer og høringer indblik fra folkekirkelige sammenhænge. Disse personer instrueres af Rådets sekretariat til dels at bidrage på det internationale niveau dels at bringe erfaringer med hjem til deres lokale og nationale kontekst.

Sekretariatet arbejder løbende med udfordringen i på bedst mulig måde at disseminere de indhøstede erfaringer. I 2011 har særligt følgende emner været på dagsordenen med dansk islæt: Gudstjenestefornyelse (Leuenberg), religionsmøde (Porvoo), trosfrihed og forfulgte kristne (Kirkernes Verdensråd) og reformationsjubilæum 2017 (Det Lutherske Verdensforbund).

10. Økonomi

Folkekirkens mellemkirkelige Råd finansieres først og fremmest gennem Fællesfondens midler på linje med andre nationale folkekirkelige institutioner, f.eks. pastoralseminarierne og præsternes efteruddannelse. Fællesfonden, som bestyres af Kirkeministeriet, bidrog i 2011 med kr. 5.586.692 til Folkekirkens mellemkirkelige Råds drift, herunder dækning af Folkekirkens kontingenter til de internationale organisationer, Folkekirken er medlem af. Dette beløb er beskåret i forhold til det allokerede beløb i 2010, hvilket skyldes Fællesfondens årlige 2 % beskæring af rammebevillingerne til de folkekirkelige institutioner. Udover Fællesfondens bidrag figurerer Rådet med et mindre beløb på finansloven, i 2011 kr. 319.000. Dette beløbs størrelse har været stabilt gennem en række år.

MKR arbejder ud fra en rådsbeslutning om sund økonomi og sikkerhed for medarbejderne gennem en begrænset men stabil kapitalopsparing. Hertil kommer en række mindre øremærkede opsparinger til fornyelse af kontormaskiner, udgivelse af nyt informationsmateriale og vedligeholdelse af lokaler samt indkøb af inventar. Rådet sparer på samme vis op til folkekirkelige delegaters deltagelse i generalforsamlingerne i de internationale organisationer. Her er tale om udgifter til deltagelse, der normalt er relativt høje grundet et stort antal deltagere fra Folkekirken (det høje medlemstal hjemler mange delegater), og udgiften fordeles således over en årrække frem for at dominere et enkelt budgetår.

Råd og sekretariat søger kontinuerligt at reducere omkostningerne gennem rationaliseringer i den daglige drift (fx omlægning fra traditionel til elektronisk publikation) og gennem decentralisering af udgifter til rejser og deltagelse i internationale møder. Aktiv deltagelse i fællesskabet af lejere på Den Danske Diakonissestiftelse på Frederiksberg, hvor Rådets sekretariat holder til, har siden fællesskabets etablering ført til økonomisk set lukrative aftaler omkring fælles brug af printere/kopimaskine, internetopkobling samt indkøb af papir og andre kontorforbrugsvarer.

11. Sekretariat

Folkekirkens mellemkirkelige Råds daglige arbejde administreres fra Rådets sekretariat. Sekretariatet bemandedes i 2011 med fem faste stillinger: Regnskabsfører Susanne Bak Knudsen i en 20 timers flex-ansættelse, som er kommet i stand i 2011, og sekretær Dorte Laurberg Vedel med 30 timer. Hertil kommer Thorsten Rørbæk, som pr. 15. august 2011 afløste Jan Nilsson som teologisk medarbejder, med 37 timer samt Heidi Paakjær Martinussen som kommunikations- og projektmedarbejder med 37 timer. Rebekka Højmark Jensen var fra årets begyndelse og til og med 28. februar ansat som barselsvikar for Heidi Paakjær Martinussen og sad tillige i en projektansættelse vedr. trosfrihedsprojektet i perioden 15. juni til 30. september 2011. Sekretariatet ledes af sekretariatschef Jørgen Skov Sørensen. Rådet kunne den 1. april 2011 markere Susanne Bak Knudsens 20 års jubilæum som økonomisekretær. Samme dag havde Jørgen Skov Sørensen været ansat som sekretariatschef i 5 år.

Der har igen i 2011 været afsat midler på budgettet til efteruddannelse og udvikling af eksisterende kompetencer blandt medarbejderne. I 2011 har der været fokus på generelle IT-kompetencer, kommunikation og medarbejderlovgivning. Der er gennem de seneste år etableret en tradition med at samle sekretariatet til et årligt sekretariatsseminar udenfor sekretariatets normale fysiske rammer. Her drøftes overordnede administrative udfordringer og arbejdsgange, normalt efter oplæg fra medarbejderne selv. Rutinemæssigt afholdes der ugentlige sekretariatsmøder mandag morgen, hvor medarbejderne sammen med sekretariatschefen drøfter løbende opgaver og orienterer hinanden om ugen, der gik, og ugen, der kommer. Kommunikation og koordinering er i højsædet og samarbejde prioriteres, således at den enkelte bidrager med sit bedste sammen med de øvrige medarbejdere.

Sekretariatet blev i 2011 certificeret som "Grønt Kontor" via Danske Kirkers Råd og Energitjenesten. Sekretariatet indgår i et kontorfællesskab med en række frie kirkelige organisationer på Den Danske Diakonissestiftelse, Frederiksberg. En vis del af gensidig sparring og udveksling af erfaring og faglig viden finder naturligt sted mellem de samlede medarbejdere til fordel for alle og til gavn for arbejdets udførelse og koordinering.